

Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KOZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, V. Ügynök-utca 19. szám., IV. emelet.

A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetéseket a lap számára a „Pátria“ r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Halkereskedelmünkről. *Zimmer Ferencz.* — A bécsi halvásár és halászati nagygyűlés. — Közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt halászati kihágások. (Folyt.) *Antalfi Sándor.* — Kérdések és feleletek. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Hirdetések.

Halkereskedelmünkről.

Zimmer Ferencz-től.)*

A halkereskedelem, mint mindenhol, úgy nálunk is csak újabb keletű. A hal természete, könnyű romlandósága kizárta azt, hogy közlekedési eszközök hiányában nagyobb távolságra vigyék; az azzal való kereskedés régen tehát inkább csak helyi volt.

Az egyes halászati góczpontokból a közelebb fekvő városokba kocsin vagy pedig ladikkal, vontatott kis bárkákkal szállították az árut. A közeli környék felfogóképessége nagyon korlátolt lévén, nagyobb fogások alkalmával lehetetlen: ég is volt a hal értékesítése, miért is felhasítva be kellett sózni. Ilyen besózott és napon szárított hal esztendőnként ezer és ezer mázsa került eladásra, legnagyobbbrészt Dél-Magyarországon, különösen Arad, Temesvár, Lugos vidékén.

Ősszel a halászat főlöszlegét bárkával élve szállították Pestre. Egy-egy ilyen bárkának befogadóképessége 120—200 mázsa volt; a bárkákat lovakkal vontatták fel.

Legtöbb halat Apatin halászterülete adta; de Baja, Mohács, Kisköszeg, Újvidék, Pancsova és Zimonyból is került bőven.

A hajójáratok megkezdésével vontatógőzösök hozták fel a bárkákat. Bőségesebb esztendőknben 20—30 ilyen bárka fordult meg 2—3 hónap alatt Pesten. A halászok ilyenkor alig kaptak valamit árújukért. A pesti halkereskedők akkor halászzal is foglalkoztak és így nem voltak rászorulva a felhozott anyagra, tehát, amennyire csak lehetett, lenyomták az árakat. Volt idő, hogy a nagy halnak, pontynak, csukának, harcsának fontját 10—15 krajczárért vették. Előfordult az is, hogy a halászok visszavitték halukat, oly potom árért kérték.

Az ilyen minimális árakat korántsem a pesti halkereskedők kapzsisága okozta, — legalább nem mindig — hanem okozta az a körülmény is, hogy a felhozott nagymennyiségű árut a pesti piac nem tudta felvenni. A környék ugyan meglehetősen fogyasztott, de ez nem volt arányban a felhozott árú mennyiségével.

Nagyobb piac volt Óbuda; akkor még nagy bortermelő vidék lévén, igen sok hal is kelt el ott.

A személyszállító hajók járatával megkezdődött a *jegelt hallal* való kereskedelem. A szállítás erős, pléhvel kipárnázott ládáknban történt. A hajó naponta 50—60 ládával is hozott; sőt néha sokkal többet. Az elszámolás bizományi alapon történt. Minden halászati társaságnak (kompániának.) megvolt a maga átvevője, ki kilónként 3—6 krajczár províziót számított fel beküldőjének.

A forgalmi eszközök fejlesztésével a halkereskedelem is más irányt vett. A halászok a távolabb eső vidéki városokat is felkeresték, sőt külföldre is igyekeztek. Különösen Galicziában sikerült állandóan nagyobb mennyiségű halat elhelyezni és pedig főleg csukát, kis és középpontyot és fehér halat.

De majdnem azt mondhatjuk, hogy a mily arányban fejlődött a halkereskedelem, oly mértékben kezdett apadni a hal. Folyóink szabályozása, a tilalmi idő be nem tartása, úgyszintén a méreten aluli halak kifogása nagyon megapasztotta vadhalállományunkat. Különösen a nemesebb fajta halak, mint a kecsge, süllő, tok veszték ki vizeinkből majdnem teljesen; legalább is az előforduló mennyiséget nem lehet halállománynak mondani.

A hiány pótlását tehát külföldön kellett keresni. A budapesti halkereskedők legelőször a mult század nyolczvanas éveinek elején hozattak Oroszországból süllőt és tokot. E halak nemcsak nagyságra, de minőségre is elsőrendűek voltak.

Az ár, a nagy szállítási költség ellenére is, nagyon

*) Előadta az Országos Halászati Egyesület f. évi április hó 30-án tartott közgyűlése alkalmával.

kedvező volt. Különösen süllőt, 3—6 kilós példányokban, lehetett jutányosan beszerezni, kilóját 1—1.60 K-ért.

Idővel azonban, hasonló okokból mint nálunk, Oroszországban is kevesebb lett a hal, a belfogyasztás is emelkedett és így az árak ott is nagyon magasra szöktek.

Tehát ismét új beszerzési forrást kellett keresni; így került a sor a sokkal közelebb fekvő Romániára. Majdnem 20 éven keresztül fedezte Románia szükségletünk 60 százalékát.

Innen kaptuk az összes édesvízi halfajokat igen jutányos áron. A kilenczvenes évek végén egy nagy német cég bárkával nagymennyiségű élő halat hozott onnét. Egy másik német cég egy budapesti halkereskedő támogatásával több éven át román élő hallal látta el a budapesti karácsonyi vásárt.

Mikor az osztrákok — nem tudom, a magyar haltermelőknek volt-e benne részük — keresztülvitték a román pontynak kilónként 20 fillérrel való megvásárolását, akkor az élőhalbehozatalt meg kellett szüntetni, mert az az amúgy is nagy költség és rizikó mellett a vámot nem bírta el.

Időközben Románia betiltotta az egy kilón aluli halakat és a pontynak a kivitelét, újabban pedig egyáltalán beszüntette a halexportot.

Romániának ezen intézkedése a magyar halkereskedelmet létében támadta meg és a mennyiben nem találunk módot e tilalomnak felfüggesztésére, úgy a fogyasztóközönség a hal abnormis ára miatt aligha teljesen le nem fog szokni a halevésről.

De ha sikerül is Romániát arra bírni, hogy halait rendelkezésünkre adja, ez csak ideiglenesen válnék segítségünkre, mert a román piacot egyrészt egész Nyugat-Európa igénybe veszi és így felveri az árat, másrészt a kultúra fejlődésével a belfogyasztás ott is fokozatosan emelkedik és maholnap alig marad fölös árúja.

Nekünk tehát már most kell gondoskodnunk, hogy halszükségletünket más úton biztosítsuk. Erre csak két mód van. Az egyik a hideg által konzervált halak bevezetése, a másik a mesterséges haltenyésztés fejlesztése.

A fagyasztott halakkal való kereskedés külföldön már igen nagy arányokat öltött. Oroszország volt az első, mely fagyott halakkal nagyobb kereskedést űzött. Míg nálunk a fogyasztóközönség csak igen nehezen barátkozik a fagyasztott hallal, addig ott a legrégebb idők óta nagy élvezettel fogyasztják.

A fagyasztásra eredetileg a természetes hideget használták fel. Az árút fészerekben felhalmozták, azután légmentesen betakarták és így hónapokon keresztül eltették. Ma már Oroszországnak fagyos hallal való kereskedelme sokkal előbbre van. Az ország déli részén a Volga, Don folyamok és a Kaspi tenger mellett modern berendezéssel ellátott hűtőházakban szakszerűen konzerválják a halakat.

A hűtőtechnika fejlettségét különösen Szibéria keleti és Északamerika nyugati partvidékein veszik igénybe. Ezek a helyeken a szibériai és északamerikai vizek rendszerint gazdag lazaczállománya kerül feldolgozásra, a honnan Európa minden országába szétküldik.

Nemcsak Oroszországban, hanem Amerikában is próbálkoztak a süllő és ponty befagyasztásával. Az európai piacok azonban csak végszükségben veszik igénybe az amerikai süllőt, mert minőségben nem éri el az orosz. A ponty pedig a reá kivetett vám miatt nem lett piacsképes.

Az utolsó években Perzsiából kapunk nagymennyiségű fagyasztott süllőt. Bár az árú 3—4 heti utat tesz meg, mégis kifogástalan állapotban érkezik rendeltetési helyére. Minőségre nézve e halak elsőrangúak.

Az orosz süllő eddig leginkább a Volgából és Donból került ki. Fontosabb gyűjtőállomások Rostow, Astrachan és Taganrowo. Innen az árúnak legnagyobb része Varsóba megy, a honnan szétosztva kerül a fontosabb piacokra.

Újabban az Amur és mellékfolyói kerülnek kihasználás alá. E vidék halállományának értékesítése céljából nagyszabású berendezéseket terveznek, többek közt hűtővagonokból álló gyorstehervonatok beállítását közvetlen összeköttetéssel Chabarowskból az Ussuri vasút összes állomásaihoz.

E vidék halgazdagságát illusztrálja az a körülmény, hogy innen az elmúlt év első tíz hónapjában közel 2 millió pud, vagyis több mint 30 millió kiló hal került forgalomba.

De Oroszországnak még mindig nagy halgazdagsága mellett is az európai halnagykereskedelem már most érdeklődik Kína, Japán és Amerika haltermelési viszonyai iránt.

Sem Japánról, sem Kináról nem állnak ugyan rendelkezésünkre statisztikai adatok, de újabb jelentések szerint különösen a Japán vizekben állítólag annyi a lazacz, hogy a szó szoros értelmében néptáplálék.

Rendkívül gazdag halászati területet fedeztek fel Amerika nyugati partján Kaliforniától egész az Alaszakai félszigetig.

Itt annyi a hal, hogy ívás idejében egyszerre 10—20,000 drb lazacz kerül az óriási hálóba. Az itteni egy évi termelést 250—450 millió fontra becsülik.

Tekintettel a felsorolt halászati területek nagy távolságára, a halak elszállítása csakis fagyasztott állapotban, hűtővagonokban történhetik. Rendelítési helyén az árú azonnal hűtőbe helyezendő el. Gondosan ügyelni kell arra, hogy a hal fel ne engedjen, mert a megpuhult és újra megfagyasztott árú feltétlen veszít a minőségéből. Hasonló gonddal kell ügyelnünk arra is, hogy a hűtőben elhelyezett árú kifogástalan friss legyen. Mert a fogyasztóközönség ellenszenva a hűtőárú iránt főleg onnan ered, hogy egyes kereskedők csak akkor vették igénybe a hűtőházat, mikor árújuk már félig romlott volt. Ezen árú eladása után jelentkező reklamációkat avval ütötték el, hogy a hal nem romlott, csak a hűtőházból való! Az ilyen megtévesztő eljárást szigorúan meg kellene torolni.

Hiba, hogy a fagyasztó nem tudja az árút kellőképpen kezelni. Ha a fagyos vagy félig felengedett halat forró vízbe, vagy forró zsírba teszszük, úgy széjjelmálik. Már most minden kereskedőnek kötelessége volna vevőjét figyelmeztetni, hogy a halat hirtelen hőváltásnak kitenni nem szabad. Igen ám! Csakhogy a legtöbb vevő, amint megtudja, hogy hűtőhalat kínálnak neki, nem veszi meg, noha télen a természetes hidegben kőkeményre fagyott halat szónélkül vásárolja.

Sok évi tapasztalataim alapján mondhatom, hogy a jegelt és fagyasztott halak propagálása nem esik a tenyésztett hal rovására már azért sem, mert itt többnyire oly halfajokról van szó, a melyeneket a tógazda nem termel. De azért sem, mert a ki pontyot akar vásárolni, annak hiába kínálok fogast. A mi fordítva is áll. A ki fogast vagy tokot akar enni és azt nem kapja, a legritkább esetben vesz más halat. Nekünk pedig érdekünkben van, hogy a vevő megkapja, a mit keres; így szoktatjuk rá a halevésre, a mi pedig nemcsak a kereskedőnek, de a termelőnek is érdeke.

A magyar tógazdasági viszonyokkal nem kívánok foglalkozni, tet'ék és teszik azt nálamnál sokkal hivatalosabb egyének. Csak néhány észrevételt teszek abban az irányban, a mely a kereskedelem érdekét érinti. Leg-

fontosabb, hogy a termelő azt produkálja, a mire vevőjének leginkább szüksége van. Czélszerűnek találnám tehát, ha a tógazda idejekorán értesítést nyerne, hogy vevője milyen fajta és mily nagyságú halakra reflektál; így kikerülnők azt, hogy egy kereskedő esetleg 5—6 tógazdaságból ugyanazt a halanyagot kapja.

Igen tisztelt tógazdáink szíves figyelmét fel kívánom hívni arra is, hogy az etetésnél kellő elővigyázattal járjanak el, vagyis lehetőleg csak oly haleledelt használjanak, a mely kifogástalan minőségű halhúst produkál; tehát húst és ne zsírt termeljenek. Távol áll tőlem a termelők kioktatása, hiszen erre nincs gyakorlati tudásom, de mint kereskedő vevőim igényeit kell, hogy szem előtt tartsam. Eltekintve attól, hogy a túlzásos hal nem élvezetes, életképessége is csekélyebb és szállítása nagyobb kockázattal jár.

Nálunk nagy keresletnek örvend az adagos süllő és harcsa. Ebbeli szükségletünket folyóinkból már évek óta nem tudjuk fedezni.

Miután az eddigi tapasztalatok igazolják, hogy mindkét ha'faj termelhető, igen ajánlatos volna nagyban való tenyésztésükkel foglalkozni. A süllőt leginkább 35 dekától 150 dekáig keresik, de legnagyobb részben a 35—60 dekásnak van keletje. Tájékoztatásul bátor vagyok fel-
említeni, hogy e süllőből magam is lekötnek 1000, esetleg 2000 métermázsát.

A harcsát 1½ kilótól 5 kilóig kellene tenyészteni. Megfelelő ár mellett ebből szintén igen nagy mennyiséget tudnánk átvenni.

Az élő hallal való kereskedelemről szólva nem oszthatom egyes termelők amaz aggályait, hogy maholnap túltermeléssel állunk szemben. Pontos statisztikai adatok hiányában ugyan nem ismerjük az ország halfogyasztását, de merem állítani, hogy némi igyekezettel a mai termelésnek legalább kétszeresét könnyen helyezhetjük el. Ehhez azonban tőkeerős, reális alapon és kellő szakképzettséggel dolgozó nagykereskedelmre van szükségünk. E tekintetben bátor vagyok ama meggyőződésnek kifejezést adni, hogy halnagykereskedelmünk mindig lépést fog tartani a termelés fejlődésével és így mindig abban a helyzetben lesz, hogy a reábizott közzgazdasági feladatnak eleget tegyen.

Hogy azonban hivatásának teljes mértékben megfelelhessen, szükséges, hogy az összes tényezők, a melyek hivatottak az ország gazdasági életének fejlesztésére, jóakaró támogatásban részesítsék.

Sajnálattal kívánom megállapítani, hogy úgy a halkereskedelem, mint a hal maga nem részesül kellő méltatásban. Ezt annak tulajdonítom, mert a halkereskedelem úgyszólván észrevétlenül bonyolódik le. Hiba, hogy adatok hiányában nem tudjuk számban kimutatni, hogy itt mily nagy közzgazdasági és kereskedelmi ágról van szó.

E tekintetben külföldön sincsenek előbbre, de az úgy fontosságát igazolja az a körülmény, hogy a Deutscher Fischerei-Verein már ezelőtt két éve bizottságot küldött ki, mely bizottság erélyesen hozzálatott az adatok gyűjtéséhez. Ugyancsak ilyen bizottságot hasonló megbízással küldött ki az Orsz. Halászati Egyesület. Mindenesetre nagy nehézségeket kell majd leküzdenie, mert úgy a bérlők, mint a halászok, termelők vagy kereskedők könnyen érthető okokból vonakodnak az adatok beszo-
gáltatásától.

Megnehezíti a nagykereskedelem helyzetét, hogy igen sok termelő rövid záros határidőt köt ki magának a hal átvételére. Értem ugyan, hogy rá nézve előnyösebb az, hogy a halán mielőbb túladjon, de ez a kereskedőnek a legtöbb esetben kész veszteséget jelent, mert

megfelelő tartályok hiányában kénytelen az árút áron alul eladni. Ennek természetes folyománya, hogy a kereskedő a kedvezőbb konjunkturák beálltával igyekszik a szenvedett kárt pótolni, vagyis oly nagy árt kérni haláért, a mely ár a forgalmat korlátozza, tehát igazában kárára van a halkereskedelemnek.

Kell tehát, hogy minden tógazda a lehetőségen belül annyi tartályról gondoskodjék, a mennyiben egész termését tetszésszerűen időig veszély nélkül elteheti.

A halkereskedelem fejlődésének főakadálya a szállítási nehézségek; ezek előttünk ismeretesek, tehát fölöslegesnek tartom itt velük foglalkozni.

Az egész világon foglalkoznak eme kalamitásokkal, mindenhol a legnagyobb erélyvel követelik, hogy a halnak, mint élelmiszernek nagy fontosságát elismerjék és ennélfogva a jogosan követelt szállítási kedvezmények megadassanak.

Ez ügyben az Orsz. Halászati Egyesület által kiküldött hetes bizottság kötelességéhez híven ugyancsak és pedig kimerítő indokolással fordult a kereskedelmi miniszterhez.

Sokan a szállítási nehézségek orvoslását az úgynevezett speciálvagonoktól várják. Hát kérem, ez csak részben áll.

Egy ilyen vagon nagy befektetést igényel, annak fenntartása pedig kocsi vezetővel 3500—4000 koronába kerül évenként. Kihaszalni sem lehet mindig, mert a kocsi visszaállítása rendkívül sok időt vesz igénybe. Kocsim, pl. Berlinből Kaposméről állomásra 10 napig ment, egy másik pedig Berlinből Nagybecskerekre 12 napig. Tehát hozzá számítva az utat vissza, egy vagon egy hónapban 2 forduló tétel, a mi maximum 120 q árúnak az elszállítását jelenti. Ez semmiesetre nem kedvező eredmény és így nagyobb lebonyolítására több kocsi szükséges, a mi a nagykereskedelemnek túlterhelését eredményezi. A ki ismeri a mi kereskedelmi viszonyainkat, az tudja, hogy egy nagyobb mennyiségű halnak a lekötése igen nagy tőkét igényel. A kereskedő tetemes óvadékot köteles letenni tartozik az árút rövid időn belül kifizetni, mindenesetre előbb, mint neki módjában van azt értékesíteni és akkor is többnyire hitelbe adja; tehát alig marad tőkéje más befektetésekre.

De ha van is, nem fogja megtenni, mert a kereset nincsen arányban a befektetett tőkével, vállalt kockázatával és a teljesített munkával.

Nemcsak az államnak, hanem a termelőnek is elsőrendű kötelessége a kereskedő helyzetén segíteni, mert egy agilis nagykereskedelem nekik is létkérdés.

Hogy ez mennyire igaz, mutatják a Németországban uralkodó viszonyok. A haltermelők és a nagykereskedők közt keletkezett viszályok nagy vagyonokat emésztettek fel, végeredményben pedig keresik a békés megegyezést!

A speciálvagonot csakis az árú központosítására vagy a kivitellel lehet használni; a kiskereskedő kielégítésére alkalmatlan, mert a legnagyobb vidéki piac sem képes egyszerre egy egész kocsi rakományt átvenni. Itt csakis hordóval való szállítás jöhet számításba; ez pedig csak akkor fizeti ki magát, ha nem a víz, hanem csak a hal után tartozunk szállítási díjat fizetni.

A mi a hal árusítását illeti, úgy itt sürgősen szükség van czélszerű berendezésekre. A budapesti vásárcsarnokok kivételével az egész országban úgy árulják a halat, mint 100—200 év előtt. A fővárosi vásárcsarnokok hal-
árúsító helyei ugyan berendezésre célszerűek, de itt meg a helyszüke okoz nehézségeket. Helyhiány miatt nem képes a nagykereskedő árúját kezelni, szíjjelválogatni, de még ellenőrizni sem. A helyzet tarthatatlanságát érzi a vásárcsarnok igazgatósága is és a mint az igazgató

és főfelügyelő urak oly szívesek voltak velem közölni, az átalakítási munkák már tervbe vannak véve.

Sokkal rosszabb helyzetben van a nyílt piaci és vidéki halkereskedő. Tartányok hiányában a halakat dézsákban, vödrökben, mosó- vagy sütőteknőkben tartja és onnan árúsítja. Ezekben az edényekben a víz fel-frissítése nehézségekkel jár és így a hal elbágyad. Nagyobb baj, hogy a megmaradt készletet nem tudja sehol eltenni, miért is a vásár vége felé igyekszik árúján minden áron veszteséggel is túladni. Ezen eshetőséggel azonban már reggel számít és így halát kezdetben oly magasan tartja, hogy későbbi esetleges vesztesége megtérüljön.

Ha a vidéki kereskedőnek az élő halak elhelyezésére mendenczék állnának rendelkezésére, úgy nemcsak 1 napi, hanem 1 vagy 2 heti szükségletét is egyszerre hozathatná fel és így, különösen télen, jobban ki tudná használni a hordókat.

De a mi még fontosabb, állandóan hala lévén, mindenkor módjában van vevőit kielégíteni; ez pedig valamely cikknek a forgalomba való hozatalánál leg-lényegesebb feltétel.

Legczélszerűbbnek találnám, ha az Orsz. Halászati Egyesület alkalmas úton és módon az illető városokat és nagyközségeket a szükséges berendezések megtételére megkeresné.

Meg vagyok győződve, ha az összes érdekelt felek, ide számítom a hatóságokat is, közös megértéssel, ambícióval, ha kell, áldozatkészséggel összefognak, úgy sikerülni fog a magyar halkereskedelmet nagy gazdasági és kereskedelmi tényezővé tenni.

Befejezésül röviden rá kívánok térni a napokban Bécsben tartott „Fischverkaufstag“ on nyert tapasztalatokra, a melyek alapján óva intem magyar tógazdáinkat az olyan lépésektől, melyek vélt sérelmek orvoslása helyett, nagyon könnyen végzetessé válhatnak.

Ugyan teljes mértékben honorálom minden embernek azt a törekvését, hogy munkájának gyümölcsét minél jobban értékesítse, fáradozásának eredményét minél nagyobb mértékben fokozza, de e törekvésben nem szabad más ember létjogosultságát figyelmen kívül hagyni.

Az osztrák tógazdák azon kívánsága, hogy az orosz, perzsa és román süllő kilónként 60 fillér vámmal terheltesse, teljesen indokolatlan, sőt egyenesen jogtalan beavatkozás a halkereskedelem belső ügyébe, mert oly cikkről van szó, a minőt ők nem termelnek.

Teljesen téves az a feltevés, hogy a többi halfajok megdrágítása a pontynak a fogyasztását fogja emelni; volt idő, mikor nagyon drágán kellett a süllőt megfizetni és a pontyüzlet mégis csak lanyhán ment; sőt a különféle olcsóbb halfajok csak előnyére vannak a pontynak, mert ha a kereskedő azokon keres, úgy a pontynál kisebb haszonnal is beéri.

Különben elvitázhatlan tény, hogy minnél több hal jön forgalomba, annál inkább megkedveli azt a fogyasztóközönség. Csakhogy a hal ára arányban kell hogy legyen a fogyasztó fizetőképességével. Hallottunk olyan indítványt is, mely a jegelt hal behozatalát egyáltalán el kívánja tiltani. Ez a legnagyobb képtelenség akkor, a mikor a termelők lépést nem tudnak tartani a halkereskedelem igényeivel.

Közös vámterületünk lévén Ausztriával, erélyesen állást kell foglalnunk az osztrák termelőknek ezen a halkereskedelmet megkárosító törekvései ellen.

Örömmel konstatom, hogy az osztrák halmagykerkedelem hasonló felfogásban van és hajlandó esetleg a legmesszebbmenő agitációkban résztvenni.

Értem ugyan, hogy a termelő saját terményének minél terjedelmesebb piacot kíván szerezni, minél inkább be akarja vezetni a közfogyasztásba, de vitatom, hogy erre a legalkalmasabb mód az *áremelés* lenne!

Az osztrák termelők az idén aránytalanul magas árt kérnek halaikért, anélkül, hogy ezt az áremelést kellőképpen indokolnák; valószínűleg azért nem, mert ez szakértővel szemben aligha sikerülne nekik.

Nagyon jól tudjuk, számításuk min alapszik. Az idén mindenhol kevés volt az ivadék és így a legtöbb tógazdának nem volt módjában tavait kellő mértékben benépesíteni. A hozam tehát kedvező időjárás mellett is kevesebb lesz a rendesnél. A kínálatnak ezt az előnyét a kereslettel szemben igyekeznek kihasználni. Hogy helyesen cselekszenek-e, azt majd a jövő mutatja. En határozottan azt állítom, hogy nem; nem pedig azért, mert a túl magas ár a közönség egyrészenek hozzá-férhetetlenné teszi a pontyot és így ennek élvezetéről leszoktatja. De nem helyes az eljárásuk azért sem, mert a termelő és a kereskedő közötti jó viszonyt nem segíti elő; anélkül pedig eredményes munkát nem tudunk végezni.

A bécsi halvásár és halászati nagygyűlés.

A bécsi halvásárt ez idén is megtartották az osztrák halászati egyesület nagygyűlésével kapcsolatban f. évi április 27-én.

A halvásár eredménye sem több, sem kevesebb, mint az eddigi halvásároké. Vagyis üzletkötés szempontjából: semmi. Az ajánlatok és keresletek jegyzéke alig tartalmazott valamit és az elnök csak egy budapesti halmagykereskedő 1000 métermázsa ponty vétele iránti kedvét s egy magyar haltenyésztő 350 métermázsa eladásra ajánlott pontyát tartotta felemlítésre érdemesnek. De hát ezeknek az uraknak bizonyára nem kellett volna Bécsbe elfáradniok, hogy egymásra találjanak!

A halvásárnak ez az üzletnélküli lefolyása azonban korántsem a halkereskedelem pangásának a jele. Sőt inkább azt véljük látni, hogy ez a kereskedelem az igényeinek kielégítésére igyekezett már jó eleve mindent megtenni s a halvásárra tulajdonképp — legalább üzletkötés szempontjából — ez idén már igazán nem is volt szükség. Hallottunk hazai kötésekről is, a melyek több évre lefoglalták egyes tógazdaságok haltermését.

Egyébként szó esett ismét arról, hogy nem túlságos korai-e a halvásárt tavaszra tenni? Azonban az általános vélemény akként alakult ki, hogy az úgynevezett halvásárokon ma már külföldön (Németország) se igen kötnek üzleteket; azok inkább csak arra valók, hogy a termelők s kereskedők tömegesebb közveilen érintkezése révén az egymás megértését s közös érdekeik hangsúlyozását elősegítsék. Ezt tartva szem előtt, aztán az időpont kérdése mellékessé válik.

Sokkal nagyobb érdekléssel bírt az, a mi a halvásár előtt s utána történt.

A halvásár előtt, április 25-én este 6 órakor ugyanis az osztrák halászati egyesület meghívására *dr. Hofer Bruno*, a müncheni bajor kir. állatorvosi főiskola hírneves tanára tartott előadást, ismertetve a vezetése alatt álló bajorországi willenbachi tógazdasági kísérleti állomásán a múlt évben végzett *mütrágyázási* kísérletek eredményeit. A pozitív eredmény tekintetében ugyan ezek a legnagyobb szabású tudományos készültséggel végzett kísérletek sem tudtak mást felmutatni, mint a mi gyakorlati keretek között végzett kísérleteink, t. i.

semmi gazdasági hasznot; dr. Hofer magyarázatát adja ennek az eredménytelenségnek abban, hogy a nitrogéntrágyázás salétrom alakjában történt. A salétromot ugyanis a vízben élő asszimiláló baktériumok felbontják, a nitrogén gáz alakjában kiszabadul a vízből s a tó trágyázása helyett a levegőt gazdagítja. Éppen ezért jövőben a nitrogéntrágyázás más formáját próbálják majd meg. A tanulságos kísérletek részletes leírására különben még alkalmunk fog nyílani.

A halvásár után pedig ugyancsak április 27-én délelőtt s délután is az osztrák halászati egyesület nagygyűlése igen érdekes s közérdekű tárgysorozatot vitatott meg.

Elsőben is az 1917-ben lejáró vám- s kereskedelmi szerződésekre vonatkozó előkészületeket tárgyalták. A kifejlődött élénk vita során teljesen ugyanolyan megállapodásra jutott a nagygyűlés, mint a minőt egyesületünk is már elfoglalt, vagyis *a mai állapot fenntartását tartja czélszerűnek*. Bennünket közelebbről érintő érdekessége volt a tárgyalásnak, hogy az előadó, *Susta Venczel*, a frauenbergi halgazdaság főintézője, utalt arra az eshetőségre, ha Magyarországgal Ausztria a vámtarifa ügyében meg nem tudna egyezni, illetőleg ha a monarchia két fele külön vámterületet alkotna. Miután ennek a kérdésnek azonban a vám- s kereskedelmi szerződések lejáráta előtt jóval előbb kell eldőlni, a szükséges intézkedésekről szerinte elég idő lesz akkor határozni.

Ugyancsak ez az előadó beszélt a pézsmapoczkokról (Ondatra), a mely néhány év előtt Csehországba importálva*) most már oly mértékben elszaporodott, hogy a tógazdaságokat valóságos elemi csapásként veszélyezteti. A felhozott tényleges megállapított kártételek alapján a nagygyűlés a lehető legsürgősebb s legerélyesebb kormányakciókat kéri a veszedelem ellen.

A dolog az állat rendkívüli szaporasága mellett nagyon érdekelheti a szomszéd államokat is, *mert a baj igen könnyen átterjedhet a határokon túl is*.

A következő pont, a mely a haltermelőknél szintén széles körét érdekelheti, annak a messzemenő törekvésnek az ismertetése volt, melyet az osztrák halászati egyesület a csillagfűrtnek, ennek a kiváló pontytakarmanynak a termelése érdekében kifejt. A csillagfűrtöt különösen Oroszországban termelik, az utóbbi időben azonban a külföldi termelők rendkívüli árakat követeltek termékeikért s ez vitte rá az egyesületet, hogy Galicziában és Bukovinában, mint a mely országok éghajlata e czélra különösen kedvező, e haleleség termelését szorgalmazza. Igyekezete, különösen Bukovinában, jelentős sikerrel is járt.

Tárgyalták ezeken kívül még az alpesi tavak halászati művelését, az ausztriai központi szennyvíztisztító kísérleti állomás ügyét, végül a galócza életviszonyainak kikutatását elősegítő jelzéseknél tett tapasztalatokat is.

A nagygyűlésen résztvevők mindenesetre igen sok hasznos s czélszerű eszme felszínre vetésének s megvitatásának tanulságaival hagyhatták el az osztrák fővárost

egyike vagy másika fogatott ki. Az idővel kifejlődött gyakorlat ugyanis arra az álláspontra helyezkedik, hogy ha valaki tilalmi időben is halász, de a feljelentésben nincs szó a kifogott halfajtákról és a tárgyalás folyamán csupán csak a jogosulatlan halászat ténye bizonyíttatik be, terhelt abban a feltevésben, hogy az általa kifogott halak nem tartoznak a tilalom alá vett halfajok közé, nem marasztalható el külön a tilalmi időben űzött halászásért.

Természetesen nem vonatkoznak az itt elmondottak azon esetre, ha az illető vízterület, melyen a kihágást elkövetik, olyan halászati társulat vízterületének érdekelt-ségi körébe tartozik, amely területen a halászat csak a jóváhagyott üzemterv alapján gyakorolható s ezen üzemterv általános tilalmi időt állapít meg. Ugyanis a halászati törvény végrehajtása tárgyában kiadott rendelet (5000/1889.) 22. §-a szerint úgy a társulatok tagjai, mint a bérlők a halászatot a jóváhagyott üzemtervnek teljesen megfelelő módon tartoznak gyakorolni. Ha a társulat valamely tagja, illetőleg a bérlő az üzemterv rendelkezései ellen vét, az elsőfokú hatóság által, esetről-esetre 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

Ezt a pontot az 1898. évi 86913. sz. földművelésügyi miniszteri rendelet a következőképpen egészíti ki: Ugyancsak 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal (sic!) büntethetők továbbá azon alkalmazottak (részes halászok, segédhalászok, eresztősök, albérlők stb.), kik az üzemterv határozataitól eltérőleg halásznak, úgyszintén azok is, kik az üzemterv határozatainak pontos ellenőrzésében a társulati közegeket bármi módon gátolják vagy az ellenőrzést bármi módon megghiúsítják. Az üzemterv határozatainak ismételt áthágása esetén az alkalmazottak a társulat területén való további halászáttól is eltilthatók. Azok, a kik ezen tilalom ellen vétének, 100 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethetők.

Ezek alapján tehát a tilalmi időben halászó elmarasztalható, de csak pénzbírsággal, melynek pedig hátránya, hogy behajthatatlanság esetén nem változtatható át elzárásra.

20. §. A következő méreteknél kisebb halakat kifogni nem szabad és pedig:

<i>Fajtok</i> (Tok. Acipenser schypa)	80 cm.
<i>Fogassüllő</i> (Lucioperca sandra)	35 "
<i>Galócza</i> (Salmo hucho)	54 "
<i>Kecsege</i> (Acipenser ruthenus)	30 "
<i>Kőszüllő</i> (Tótsüllő. Lucioperca volgensis)	40 "
<i>Lazacz</i> (Salmo salar)	50 "
<i>Lepényhal</i> (Pérhal. Thymallus vexillifer)	25 "
<i>Márna</i> (Barbus fluviatilis)	30 "
<i>Pisztráng</i> (Salar Ausonii)	20 "
<i>Ponty</i> (Potyka, Pozsár, Cyprinus carpio)	30 "
<i>Sőreg</i> (Acipenser stellatus)	50 "
<i>Szintok</i> (Acipenser glaber)	80 "
<i>Tetemestok</i> (Szűkhal Acipenser Güldenstädtii)	100 "
<i>Viza</i> (Acipenser huso)	150 "

Ezen hosszúságok a halaknál a fej elejétől a fark végéig mérendők és a jelzett méreteknél kisebb halak a vízbe azonnal visszabocsájtandók. Itt ismételhjük a 18. §-nál elmondottakat. E pontba ütköző kihágást csak az követhet el, a ki az itt felsorolt halfajok közül fog ki a meghatározott méretnél kisebbet.

21. § Rákot (Astacus fluviatilis et leptodactylus) április 1-től május 15-ig tilos fogni. Oly rákok, melyek a szemtől a kiegyenesített fark végéig mérve 8 centiméternél kisebbek, a vízbe visszabocsájtandók.

Közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt halászati kihágások.

Összeállította s magyarázó jegyzetekkel kísérte:

Antalfi Sándor. (Folytatás.)

E szakaszba ütköző halászati kihágásért csak az esetben marasztalható el a terhelt, ha megállapítást nyert, hogy a halászás alkalmával az itt felsorolt halfajok

*) L. Halászat 1913. 17. sz. Vegyesek: Új halellenség.

23. §. *Tilos*: a) A halikraszedés a halászatra jogosított engedélye nélkül:

b) Minden oly fogóeszköz, pl. hálók, kosarak, varsák, továbbá minden oly készülék használata, a melyek nyílásai, szemei nedves állapotban mérve 4 centiméternél szűkebbek vagy alacsonyabbak.

Azon körülmény, hogy a halászásra használt háló szemei a háló kijavítása által vagy használat közben a törvényes méretnél kisebbé váltak, a kihágás elbírálásánál elfogadható mentséget nem képezhet. (M. kir. földművelésügyi miniszter 1895 évi 83510 sz.)

c) Minden állandó halfogókészülék (pl. rekesz, kosár, zárnáló) alkalmazása, mely közönséges vízállás mellett a parttól derékszögben mérve a vízfolyás felénél többet elzár.

d) Több állandó készülék vagy háló (eresztőháló) használata, ha egymástól legalább 50 méter távolságra nincsenek.

e) Halakat elkábító, megmérgező és robbanó szerek (maszlag, oltatlan mész, méregfű [Euphorbia palustris], dinamit stb.). Ha a kábítószer nem halászás miatt dobott vagy öntetett a vízbe, akkor e cselekmény nem az 1888. évi XIX. t.-cz. 23. szakasza, hanem az 1885. évi XXIII. t.-cz. 24. §-a alapján bírálendő el. (M. kir. földművelésügyi miniszter 1896. évi 64.064. sz.)

f) Az éjjeli halászat napnyugtától napkeltéig.

E tilalom szabályozására a m. kir. földművelésügyi miniszter két rendeletet adott ki, 1889. évben 30,677 szám és 1891. évben 15,667. szám alatt.

E rendeletek szerint az éjjeli halászati tilalom a Balatonon, a Dráván, a Duna folyamán, a Rába folyón Győr sz. kir. város határán belül, a Fertőn, a Mura és Morva folyókon, a Maroson a Tiszába való torkolástól egészen Arad vármegye keleti, illetőleg Hunyad vármegye nyugati határáig, a Tisza folyón a Dunába való ömléstől felfelé a Szamos torkolatáig s a Temes folyón a Berzava csatornától egészen a Duna folyamig és a Ferencz-csatornán a naptári év április hó 1-től június hó 15-ig terjedő időszak kivételével, melyre az éjjeli halászati tilalom minden halfajra továbbra is érvényben marad, további visszavonásig meg lett szüntetve. Az előzőleg fel nem sorolt vizekre, illetőleg vízrészekre nézve az éjjeli halászati tilalom fennáll. A tilalom megszüntetése a fentebb nevezett folyóknál csakis az anyamederre és ezzel egybefüggő, illetőleg ennek kiegészítő részét képező mellékágakra, a Balatonnál és Fertőnél csakis a szoroson vett tó fogalma alá eső vízterületre szól; nem vonatkozik tehát a tóba ömlő, illetőleg abból kiágazó folyóra vagy patakra. A halászati törvény végrehajtása tárgyában az 1889. évi 5000. szám alatt kiadott rendelet 40. §-ában foglalt az a rendelkezés, hogy az éjjeli halászati tilalom csak emberi közreműködést közvetlenül igénylő fogási módokra értendő, t. i. amennyiben ezen közreműködés napnyugtától napkeltéig terjedő időszakban alkalmaztatik, azonban érintetlenül hagyatik minden vízre.

g) Gátaktól, zsilipektől, hallépcsőktől és egyéb víziműépítményektől 30 méternyire fölfelé vagy lefelé horog kivételével halászni.

h) Vizeket a bennük levő halak kifogása céljából szakaszonként (duga), vagy egészben lecsapolni, vagy úgynevezett bányákban felfogni.

Tisztogatás céljából történő vízfolyások lecsapolásának idejéről az érdekelt halászati jogosítottak 8 nappal előbb értesítendőek.

Ha vízfolyások lecsapolása előre nem látott okokból és oly váratlanul történik, hogy a miatt a halászatra jogosultak a törvény 22. §. h) pontja értelmében meg-

szabott 8 nap alatt érthesíthetők nem volnának, az, a kinek érdekében a lecsapolás történik, gondoskodni tartozik arról, hogy a lecsapolt mederben visszamaradó halivadék és halak el ne pusztuljanak, hanem lehetőleg sértetlen állapotban az anyamederbe visszahelyeztessenek.

Az e tekintetben elkövetett mulasztás az elsőfokú hatóság által 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető. (5000 89. sz. végrehajtási rendelet 41. §-a.)

26. §. Kíméleti tereken a halászat, vadászat, béka-fogás, csolnakázás, fürdés, kavics- és iszapszedés, általában minden a halak ívását és fejlődését hátráltató művelet tiltatik.

Tilos ugyanott marhákat, kacsákat, ludakat és egyéb állatokat vízbe eresztetni.

27. §. A 18. §-ban említett halakat, ha a 20. §-ban megállapított méretekkel nem bírnak, áruba bocsájtani vagy szállítani tilos. Olyan halakat pedig, melyeknek fogása bizonyos időben tilalom alá esik, a tilalmi időszak alatt áruba bocsájtani vagy szállítani csak a 28. §-ban megállapított feltételek alatt van megengedve. Ugyanezen tilalmak a 21. §-nak megfelelőleg a rákokra is alkalmazandók. (Folyt. köv.)

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdések.

18. Mint szórakozás és egészségügyi szempontból a horgászatsportnak szenvedélyes űzője igen kérem a tekintetes szerkesztőseget, miszerint szíveskedjék velem tudatni, hogy a *zárt vizekben* a tulajdonos vagy bérlő engedélyével gyakorlott horgászathoz (picézéshez) a halászejegy feltétlenül szükséges-e és célra milyen, 4 vagy 1 K-ás halászejegy váltandó?

Megjegyzem, hogy a törvény csak a rendszeres halászatról beszél, de ennek sportszerű űzése érintve nincsen s ha mégis volna erre nézve egy különös miniszteri rendelet, úgy méltóztassék közölni annak számát. S. I.

Feleletek.

18. A halászatról szóló 1888. XIX. t.-cz. 8. §-a félre nem érthető módon egész világosan kimondja, hogy „A ki halászni akar, az halászejegyet váltani s halászás közben magával vinni köteles”.

Ez a rendelkezés egészen általánosan szól. Kivételnek helye egyáltalán nincs. Teljesen egyre megy tehát, hogy nyílt vagy zárt vízről van-e szó, megengedte-e a halászatot a jogtulajdonos vagy bérlő, valamint az is mindegy, hogy minő eszközzel halászik valaki. Még ha kézzel fogja is a halat, akkor is halászejeggyel kell bírnia, annál inkább, ha horoggal űzi a halfogást. Így magyarázza a törvényt a földművelésügyi minisztériumnak 1892. évi 62,483. sz. rendelete is.

Halászejegyet pedig mindenesetre 4 koronásat kell váltania. Minden önállóan halászonak ilyen jeggyel kell ellátva lennie. Az 1 koronás bélyeggel ellátott olcsó halászejegyeket a törvény csak azok érdekében létesítette, a kik a halászatot iparszerűen űzik s a halászatra jogosított csak azok számára válthat ilyen jegyet, a kiknek tényleg ő ad munkát, a kik neki tehát segédei, munkásai. (Földművelésügyi miniszter 14,768/1895. sz. rendelete.)

A törvény sporthalászatról tényleg nem beszél, de egyáltalán nem is osztályozza a halászatot. A törvény legfőbb célja a halászat gyakorlásának oly módon való szabályozása, hogy a vizek halállománya, tehát a vizek értéke fenntartassék s lehetőleg gyarapíttassék. A törvénynek eme cél érdekében való rendelkezéseit meg kell mindenkinek tartania, akár üzleti haszonból, akár csak kedvtelésből halászik is. Mert természetes dolog, hogy a tisztán sporthalászatot is lehet nagyon okszerűtlenül s a közre a legnagyobb mértékben káros módon űzni ennélfogva annak is mindenkor annak kell lennie, a mit kérdésében a törvény szerint „rendszeres”-nek mond. E tekintetben különbség halászat s halászat között nem lehet.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület 22/1914. sz. alatt a halopás ügyében a következő felterjesztést intézte a földművelésügyi miniszterhez:

Nagyméltóságú Bátor Miniszter Úr!
Kegyelmes Urunk!

A halászatról szóló 1888. évi XIX. t.-cz. csupán olyan büntető határozatokat tartalmaz, a melyek a VI. fejezet 62—66. §-ai, illetőleg a törvény végrehajtására vonatkozó 5000/1889. sz. miniszteri rendeletnek 23—47. §-ai, úgyszintén a 64. §-a értelmében csakis a jogosulatlan cselekmények — mint egyszerű *rendőri kihágások* — megtorlása iránt intézkednek. Ennek folyománya az, hogy ma a gyakorlatban a jogosulatlan halászat révén elkövetett *tulajdon elleni vétség és büntelt: a halopás megtorlást nem nyer.*

A halászat a vonatkozó törvénytervezet előkészítése és még a törvény megalkotása idején is jóformán csak az istenadta halaknak a természetes vizekből való egyszerű kifogásából álló ősfoglalkozás volt, a mikor is az orvhalászat csak kisebb jelentőséggel bírván, ennek megtorlására sem helyeztek különösebb súlyt. Azóta azonban nagyot változott a világ, a mennyiben ma már a folyami halászat gyakorlása is a törvényszerűen alakult halászati társulatok keretében okszerű kezelést, a halállomány óvása és fokozása (kíméleti terek, pisztrángköltőházak, ivadéknevelő tavak, rendszeres felügyelet stb.) céljából jelentékeny áldozatokat feltételez, tehát többé már nem egyszerű ősfoglalkozás; a modern értelemben vett halászat, illetőleg *haltenyésztés* pedig, főként a belterjes etetéssel *összekötött üzemi mesterséges tógazdaságokban mint czeltudatos termelési ág jelentkezik*, melynek létesítése a legtöbbször költséges beruházásokkal jár és üzemből tartása is nagy forgatóköté igényel és a termelt halak értéke igen nagy összegre rúghat.

Ennélfogva igen nagy nemzetgazdasági érdekek fűződnek ma már ahhoz, hogy az e téren a *tulajdon ellen elkövetett törvényellenes cselekmények megfelelő büntetéssel sújtassanak*. Hogy a gyakorlatban minő zavaros az állapot, csak jelezni kívánjuk, hogy pl. a töltésekkel körülhatárolt halastavakból, avagy az ú. n. telettő raktármedenczékben, tehát zárt depóból való halopás esetén is a járásbíróság magát illetékesnek nem tartja s panaszost a közigazgatási rendőrhatalomhoz utasítja, az pedig a törvény 13. §-ára való hivatkozással kihágást nem állapít meg.

A törvény ugyanis különbséget tesz a nyílt és zárt vizek között és a már előbb említett 13. §. értelmében *„zártvizekben a halászat a halászatra jogosult által korlátlanul gyakorolható*. Zárt víznek tekintendők: a) *a mesterséges halastavak*, akár állanak halasvízzel összeköttetésben, akár nem; stb.” Innen származik aztán a legtöbb felfogásbeli zavar és a jogszolgáltatás körüli bizonytalanság, mint hogyha ezek a zárt vizek semmiféle törvényes védelemre nem szorulnának. Holott az ilyen halopás a gabonaraktárakból való terménylopással, avagy a tyúknak, libának, malacznak, birkának stb. ólból való ellopásával azonos eset.

És az ilyen halászati törvényellenes cselekmények minősítéséhez magában a büntetőtörvénykönyv határozataiban meg is lehet találni a jogalapot. A kihágásokról szóló 1879:XL. t.-cz. 126. §-a szeptember 12-én ugyanis „a ki két forint értékét felül nem haladó *élelmi vagy élvezeti cikket lop*, a mennyiben azon körülmények egyike sem forog fenn, a melyek a büntetőtörvénykönyv szerint a lopást büntetetté minősítik: 8 napig terjedhető elzárással büntetendő”. A büntetésekre és vétségekre vonatkozó 1878:V. t.-cz. 534. §-a értelmében pedig „ha a lopott dolog értéke nem nagyobb ötven forintnál, a lopás vétségét, ellenkező esetben pedig büntetett képez”.

A büntetőtörvénykönyv tehát kifejezetten *élelmi vagy élvezeti cikkek* lopásának megtorlása iránt intézkedik. Ezekkel összefüggésben a kir. Kuria 10. sz. teljes ülési döntvénye 1882. november 13-áról (Dt. 3. köt. 238. l.) határozottan kimondja, hogy a: „Két forint értékét felül nem haladó oly cikkek, melyek habár csak bizonyos előkészítés, mint megfőzés, sütés, feltörés vagy megtisztítás,

avagy más anyaggal való vegyítés után válnak az emberi élelemre használtatni szokott cikkek: az 1879:XL. t.-cz. 126. §-a értelmében szintén *élelmiczikket képeznek* és ezeknek ellopása, ha a lopott élelmiczikk két frt. értéket felül nem halad, az 1879:XL. t.-cz. 126. §-a alá eső kihágást állapítja meg. A megfelelő kuriai határozatok szerint ilyen élelmiczikkek: a-búza, a kukorica, a tyúk, a liba, a sütni való tök és ilyen élvezeti cikkek: pl. a szivar, a dió stb. Ellenben a két forint (négy korona) értéket felülhaladó lopott élelmiczikkek esete az 1878:V. t.-cz. 534. §-ában foglalt minősítés értelmében a lopott dolog értéke szerint bírálendő el.

Alaki és tartalmi tekintetben a tógazdaságokból (töltésekkel teljesen körülzárt halastavakból, avagy telettő és raktármedenczékben) történő *hallopás esete is ebbe a kategóriába volna sorolandó*. Ezt a felfogást megerősíti, sőt a törvény 62. §-ára vonatkozólag még tágabb körben (a természetes nyílt vízi halászatra) is érvényes megállapítást tartalmaz a Kuria 1981/1889. sz. elvi határozata, mely szerint *„más által hasznóbérelt vízben a halfogás lopást képez”*. Kétségtelen dolog, hogy ez a határozat elsősorban a természetes halasvizekre vonatkozik, de a bérleti haszon ilyen erős védelmének folyományaként a *magántulajdont alkotó mesterséges tógazdaságok érdekeit is legalább is ilyen fokú törvényes védelem illeti meg*.

És hogy nem 1—2 halacska kifogásáról van szó, tehát nem kis értékek forognak koczán, ennek bizonyosságát adják az olyan esetek, *a mikor a bűnös szándékkal szövötközött egyének sőtél éjjel fegyverekkel felszerelve* szekereken jönnek a halastavakhoz — a melyekben gyakran 10—20,000, sőt 80—100,000 K értékű tenyésztett haltömeg van — és tettenérés esetén még a tócsósökre is rálovöldöznek. Egyes holtági halászati társulatoknál pedig úgyszólván minden évben megismétlődik, hogy ősszel, midőn a társulati területekről az ármentesítő társulat a lecsapolószilipen át a vizet lebocsátja, míg az arra jogosított halászok a víz kifolyásánál hálókival a vizet elrekesztik, hogy a halak ki ne mehessenek, *orvhalászok* a mélyebb helyeket, hová a halak összegyűlnek, kerítőhálóval éjjel meghalászzák s *mázsaszámra* fogják ki a halakat s azokat házakhoz hordva árusítják.

Mindezeknél fogva mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék a szükséges lépéseket sürgősen megtenni, hogy úgy a közigazgatási rendőrhatalomok, mint a kir. járásbíróságok megfelelően tájékozottassanak a halászat téren elkövetett *törvényellenes cselekmények minősítése* s annak alapján az *illetékesség tekintetében*.

Budapest, 1914. évi márczius hó 3-án.

Az O. H. E.-nek választmányi határozata alapján

Nagyméltóságodnak mély tisztelettel:

Végh János s. k.,
másodtitkár-jegyző.

Bárá Tallián Béla s. k.,
elnök.

Az Országos Halászati Egyesület 2/1914. sz. alatt a legkedvezőbb vonatatlakozások ügyében a következő átiratot intézte a m. kir. államvasutak igazgatóságához:

A m. kir. államvasutak

nagytekintetű Igazgatóságának

Budapesten

Hivatkozással a kereskedelemügyi minisztériumnak 76,477/1909. sz. alatt t. Czímhez intézett rendeletére, melyben a teher- és gyors-tehervonatok menetrendjének összeállításánál a nagyobb forgalmú vonalakon *gyakrabban előfordulni szokott élőhalszállítványok, illetőleg szállítók érdekeinek figyelembe vételét* rendeli, az Országos Halászati Egyesület 1914 január 4-iki választmányi ülési határozata alapján van szerencsenk felsorolni *az alábbi legfontosabb útirányokat*:

1. Tata—Budapest, Tata—Győr—Wien, Győr—Czellődömök—Devecser—Székesfehérvár.
2. Csurgó—Újdombóvár—Budapest.
3. Dunaföldvár—Budapest.
4. Nagybecskerek—Szeged—Budapest—Wien, Budapest—Galánta—Zsolna—Berlin,

5. Németújvár—Körmend—Győr—Budapest, Németújvár—Körmend—Szombathely—Wien.

6. Detta—Temesvár—Szeged—Budapest.

7. Somogyjád—Jákó—Nagybajom—Kadarkút—Kaposvár—Bpest.

8. Monor—Szeged, Tápiószecső—Szolnok, Tápiósüly—Tápióság—Budapest.

9. Esztergom—Budapest.

10. Szabadka—Budapest, Kelebia—Újvidék.

11. Körösszakál—Nagyvárad—Budapest, Körösszakál—Vésztő—Gyoma, Körösszakál—Vesztő—Kisújszállás, Körösszakál—Nagyvárad—Püspökladány—Debrecen—Miskolc—Kassa—Eperjes, Körösszakál—Nagyvárad—Székelyhida—Érmihályfalva—Szatmárnémeti—Munkács—Máramarossziget, Körösszakál—Nagyvárad—Kolozsvár—Brassó—Sepsiszentgyörgy—Csíkszereda.

12. Cséffa—Nagyvárad—Budapest, Cséffa—Békéscsaba—Szeged.

13. Diósjenő—Vác—Budapest.

14. Ruttka—Hatvan—Budapest.

Itt ismételtén bátrak vagyunk rámutatni arra a körülményre, hogy az élőhalnak az állomásokon való veszteglés biztos pusztulását okozza. Ezt a veszedelmet csak úgy lehetne kikerülni, ha a halaskocsit a vonatnak nagyobb forgalmú átmeneti és csatlakozó állomásokon, illetőleg a vasúti gócpontokban való tartózkodási ideje alatt — a mint az már igen sokszor megtörtént — nem állítják a mellékvágányra, hanem a kérdéses vonatrendezés alatt is valamelyik tolatómozdonyhoz kapcsolják és így folytonos mozgásban tartják.

Az ily irányú rendelkezésnek azonban az eddigi tapasztalatok szerint csakis akkor lenne fogantatja, ha ennek ellenőrzésére a szolgálatot teljesítő vasúti hivatalnokokat személyes felelősség terhe mellett utasítanák, mert különben a halaskocsi a tolatás ideje alatt a mellékvágányra kerül és ott áll, „hogyan ne háborgassa senki.“

Külön kell még megemlítenünk a rendkívül kényes természetű élő pisztrángok szállítására szolgáló edényeket, az oxigéntégelylyel és légszivattyúval felszerelt ún. n. hidroyonokat, a melyeket átrakodásoknál és szállítás közben sem kezelnek kellő gondnal és kíméléssel. Megtörténik aztán, hogy a felboruló edényből a neki való friss patakvíz kifolyik és ezt már pótolni nem lehetvén, a drága halak elpusztulnak, mert a pisztráng a vasúti állomásokon levő kutakból merített vízben is hamar eldöglik.

Az üres hidroyonokat és üres halveszállító edényeket pedig éppen nem kímélik, hanem úgy dobálják ki a vasúti kocsiából, mint az üres apró sörshordókat, holott megfelelő fogantyúkkal vannak felszerelve és súlyuk 35—50 kg. szokott lenni, tehát aránylag könnyen kezelhetők.

A fentiekben előadottakat a nagytekintetű Igazgatóság szíves jóindulatába ajánlva megfelelő intézkedést kérünk.

Budapest, 1914. évi április hó.

Az Országos Halászati Egyesület választmányának megbízásából:

Végh János s. k.

II. titkár-jegyző.

Báró Tallián Béla s. k.

elnök.

A Magyar Királyi Államvasutak Igazgatóságától 118,940/F. IV/a szám alatt a halveszállításokra nézve legfontosabb útírányok ügyében intézett beadványunkra érkezett választ általános érdekénél fogva alább közöljük:

Az Országos Halászati Egyesületnek

Budapest,
V., Ügynök-utca 19. sz.

A folyó évi április hó 14-én 1914. sz. a. kelt beadványára értesítjük a t. egyesületet, hogy az élőhalleszállítványnak a felsorolt legfontosabb útírányokon való akadálytalan továbbítása iránt intézkedtünk. Hasonlóképpen intézkedtünk aziránt is, hogy a legalább 1500 kg. súlyban szállításra kerülő élőhalleszállítványokat tartalmazó kocsik azokon az állomásokon, melyeken 40 percnél hosszabb ideig vesztegelni kénytelenek, a mennyiben ezt a forgalmi viszonyok megengedik, tolatómozdonyokhoz kapcsolóttassanak és ilyképen mozgás-

ban tartassanak. Ez intézkedésünk pontos végrehajtásáért elsősorban a forgalmi szolgálattévőt tessük felelőssé.

Végül pedig utasítottuk az érdekelt személyzetet aziránt is, hogy a hidroyonokkal, mint egyáltalán a halveszállító edényekkel úgy rakott, mint üres állapotban a legkíméletesebben bánjanak.

A t. egyesületet pedig felkérjük, hogy jövőben az előfordult tényleges adatokat hozza tudomásunkra, a vonatkozó fuvarlevelek csatolása mellett, hogy az eset érdemleges megvizsgálása után a mulasztó személyzetünk ellen eljárassunk.

Budapest, évi 1914. április hó 22-én.

A forgalmi főosztály igazgatója Kotányi.

Az Országos Halászati Egyesület 1914. évi április hó 16-án választmányi ülést tartott báró Tallián Béla elnökle alatt. Jelen voltak: Grassl Hugó alelnök, Landgraf János, Kuttner Kálmán pénztáros, dr. Korbuly Mihály, Répássy Miklós vezetőtitkár, Simonffy Gyula, Valasek Ferencz, Végh János másodtitkár-jegyző és Zimmer Ferencz. Távolmaradásukat kimentették: báró Inkey Pál alelnök, Corchus Béla, dr. Goszthony Mihály, dr. Hirsch Alfréd, Makfalvy Géza, Metzli Camill, Purgly Pál és Scheiber József.

A tárgysorozat 1. pontja a titkári jelentés volt, mely szerint a választmány korábbi határozatai értelmében az elnökség újabb feltérjesztéseket intézett a földművelésügyi miniszterhez: az élőhalak vasúti szállításának intézményes szabályozása ügyében, továbbá a halveszállítási kiállítás céljára a mezőgazdasági múzeum alkalmas helyiségeinek átengedése, illetőleg megfelelő pénzügyi segítség megadása tárgyában, úgyszintén a hallopás és a halveszállítási kihágások eseteiben a törvényellenes cselekmények megfelelő minősítése és a büntető hatóságok illetékességének tisztázása iránt; a m. kir. államvasutak igazgatóságához pedig a jég közé csomagolt halak vasúti szállítására vonatkozólag az illetékes szakkörök bevonásával tartandó értekezlet összehívása, úgyszintén a legfontosabb vasúti vonalakra vonatkozó menetrendek összeállításánál az élőhalak szállítására legkedvezőbb vonatcsatlakozások figyelembevételére iránt.

A titkári jelentés tudomásul vétele után olvastatott a földmív. miniszter 65,565/1914. sz. leirata, mely szerint az élőhalak vasúti szállítása tárgyában benyújtott újabb kérelmet érdemleges intézkedés végett a kereskedelemügyi minisztériumhoz pártolólag tette át.

A tárgysorozat 3. pontja alatt Holzer Miklós és János karlóczai lakosok panaszos levelét tárgyalták és elhatározták, hogy a határfolyókon a halveszállítási gyakorlásának a szomszéd államokkal való egyöntetű rendezése, illetőleg a halveszállítási törvény revíziójának meg sürgetése tárgyában a földmív. miniszterhez újabb beadványt intézzenek, mert a jelenlegi zavaros állapot mellett a törvény uralmának még a magyar területeken sem lehet érvényt szerezni, a mennyiben az itt fogott és tilalom alá eső halak az idegen szomszédoknál bármikor baj nélkül értékesíthetők.

A tárgysorozat 4. pontjánál Kuttner Kálmán pénztáros bemutatja az 1913. évi zárószámadást és az 1914. évi költségelirányzatot. A választmány mindkettőt elfogadta és jóváhagyás végett a közgyűlés elé terjeszté, az utóbbit azzal a megjegyzéssel, hogy a halveszállítási előkészítési költségei a pénztári készletből fedezendők. A tagsági hátralékok pedig szükség szerint esetleg postai megbízás útján szedendők be.

A folyóügyekre térve át, a jég közé csomagolt halak vasúti szállítása ügyében többek hozzászólása után a választmány úgy határozott, hogy a Máv. igazgatóság rideg elzárkozásával szemben most már közvetlenül a kereskedelemügyi minisztériumhoz intéz részletesen megindokolt kérést a minden érdeket kielégítő megoldás iránt, a mihez az arra illetékes szakkörök meghallgatását is feltétlenül szükségesnek tartja.

Végül az elnök indítványára kimondotta a választmány, hogy az alapszabályok 9. §-ának módosítása iránt a következő közgyűlésnek javaslatot tesz oly értelemben, hogy a közgyűlés 25 helyett csupán 10 tag jelenléte mellett is határozatképes legyen, a mi az egyesület ügyeinek zavartalan vitele miatt volna kívánatos.

A választmányi ülés után folytatólag hirdetett közgyűlés nem lévén határozatképes, az alapszabályok értelmében 14 napon belül tartandó újabb közgyűlés határidejéül 1914. évi április 30-án d. u. 5 órát állapították meg. (—gh.)

Az Eperjesi halásztársulat (sportegyesület) f. évi április hó 18-án Eperjesen dr. Dobay Zsigmond elnöklete alatt évi rendes közgyűlést tartott. Az elnöki jelentésből kiemeljük az alábbiakat: A társulatnak 60 tagja van; az évi tagdíj 5 K. Bérlet útján megszerezte a Tarca folyó alsó szakaszát a Szekcső és Delna patakokkal együtt; ez u'óbbi helyen az erdőkinccstár közreműködésével 600 koronai költséggel költőházat létesített s 15,000 drb szivárványos pisztrángikrát, a melyet állami támogatásképp kap a földművelésügyi minisztériumtól, már e tavaszon költet. A népesítés sikere érdekében az első években tilalmazza a társulat az illető patak-szakaszokat; hogy azonban a tagok a sporthorgászatot mégis gyakorolhassák, Liptó megyében két patak halászatának jogát szerzték meg bérlet útján.

Sok a panasz az orvhalászok miatt s a társulat azt a szomorú tapasztalatot is tette, hogy felfogadott halórei maguk is összejártsotk azokkal; a visszaéléseknek sikerült azonban idejében elejét venni. Az évi költségelőirányzat 510 K, a melyben a költőház felépítésére 300 K, bérleti díjra 110 K, a költőház gondozójának díjára 50 K s előre nem látottakra szintén 50 K van felvéve.

A Torontál-bácsi halászi társulat 1914 április hó 20-án Óbecsén Csernovics Diodor aradi m. kir. kincstári jószágigazgató elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Az igazgató bejelenté, hogy a mult közgyűlési határozat értelmében a halászi jogbérleket felhívta, hogy a halrekesztő rácsot hozzák rendbe, a bérszerződésben előírt ivadékmennyiséget helyezték ki és az előző évi mulasztásokat is haladéktalanul pótolják, mert különben a társulat a bérlők terhére és veszélyére fog intézkedni; ezzel szemben a bérlők mindössze 19,000 drb egynyaras pontyivadékokat helyeztek ki, az esedékes negyedévi hasznóbért pedig nem fizették be a társulati pénztárba. Az igazgatói jelentéssel összefüggésben tárgyalták a Horváth Péter és társai társulati tagok beadványát a halászbérlők bérszerződésének megszüntelése iránt és egyhangulag megállapították, hogy a bérlők saját hanyagságukkal idézték elő a felpanaszolt anyagi bajokat, a mennyiben a szerződésben vállalt kötelezettségeiknek eleget nem tettek, rendszertelenül halásztak és a vízterületet túlságosan kihasználta a feles halászok tömeges alkalmazásával. Az igazgató ismerette a társ. gazdasági bizottság véleményes javaslatát, mely szerint háromféle megoldás volna lehetséges:

A szerződés azonnali felbontása ellenében a bérlők kötelesek legyenek a társulatnak a hátralévő 5 $\frac{1}{2}$ évre kártérítésképpen 30,000 koronát fizetni, a társulat ellen indított 100,000 koronás pert visszavonni, az ezen perből már eddig származott és még ezután felmerülhető eljárási költségeket visszatéríteni és mindennemű követelésükről okmányyszerű nyilatkozatban lemondani; a másik megoldás lenne az, hogy a bérlők maguk helyett megbízható egyénekre ruházzák át a szerződést az összes jogok és kötelezettségekkel; végül a harmadik megoldás szerint a bérlők kötelesek még két évig gyakorolni a halászatot az eddigi feltételek értelmében, a 100,000 koronás per visszavonása és a perköltségek megtérítése mellett, a társulat pedig felépítené a cementalapú halfogórácsot s a mennyiben ilyen rendszeres gazdálkodás mellett a bérlők hitelt érdemlő módon igazolni tudják esetleges anyagi veszteségeiket, az esetben a társulat 1916. évi április hó 1-től a szerződés felbontására hajlandó.

A fenti 3 megoldás közül valamelyiknek elfogadására, illetőleg megfelelő nyilatkozat adására, a mai határozatról való értesítéstől számított 8 napi záros határidőt állapított meg a társulat, ellenkező esetben a már esedékes 1 $\frac{1}{4}$ évi hasznóbér azonnali befizetése iránt a bérlők ellen kereset indítandó s további károk megelőzése céljából a bérlők veszélyére és kárára a halászi jog újabb árverés útján értékesítendő.

Az érdekeltségi területek megállapítása ellen beadott észrevételek tárgyában a társulat úgy határozott, hogy ezeknek érdemleges tárgyalásáról és esetleges kiigazításáról csak is akkor lehet szó, ha az

érdekeltek kifogásaikat hiteles okmányokkal (kat. birtokívek, földkönyvi vagy telekkönyvi adatok stb.) megfelelő módon igazolni tudják. (—gh.)

A Csongrád-szegedi halászi társulat évi rendes közgyűlést május hó 4-én Szegeden tartotta meg dr. Mátéffy Ferencz szentesi polgármester elnöklete alatt. Az igazgatói jelentés szerint az osztrai holtágban tervezett és vízjogilag már engedélyezett ivadéknivelő tó létesítésének most még nagyobb akadályai vannak, mint eddig, mert a Károlyi grófi birtok eladása folytán a kérdéses holtág egy része apró birtokok kezére ment át, a kikkel a 15 éves használatra vonatkozólag — a mely feltételhez a kilátásba helyezett államsegély megadása köttetett — még nehezebb lesz megegyezésre jutni, mint az eddig vonatkozó uradalmakkal; egyébiránt a holtágot az utóbbi évek nagy árvizei szembetűnőleg fel is szapolták, a miért valószínűleg más alkalmasabb területet kell keresni. Az ármentesítő társulatoktól évi 275 koronáért bérbevelt hullámtéri anyag-gödrök rendszeres lehalászása által 400 korona költséggel az elmúlt évben 100 métermázsza halivadékokat mentettek meg és helyeztek át az élő Tiszába, a melyben a halállomány a gyakori árvizek miatt igen szépen fejlődött; a társulatra nagyon káros következményekkel jár az a furcsa dolog, hogy a hullámtéri földtulajdonosok a nagyobb kubikgödröket idegen halászoknak adják bérbé és a bennrekedő ivadék lehalászását a társulatnak nem engedik meg, holott ezek a gödrök valószínűleg csapdái a halaknak; ennek a káros állapotnak a megváltoztatására megfelelő intézkedés volna szükséges. A társulati vizeknek 1915. évi január 1-től 10 évre terjedő bérbeadása iránt június 6-án Szegeden nyilvános árverést fognak tartani. A partörök javadalmazására kapott 700 korona államsegélyért a földmiv. miniszteriumnak köszönetet szavaztak és az ivadéknivelő tavak céljára alkalmasnak gondolt újabb területek megvizsgálása végett halászi szikértő kiküldését fogják kérni. A szavazatra jogosultak megállapításánál a régi érdekeltségi kimutatást fogadják el alapul, de az igazgatót az új kataszteri felmérés hiteles adatainak beszerzésére utasították, hogy az érdekeltségi arány 1915-re már helyesbíthető legyen. A mult évi zárszámadás átvizsgálása és helybenhagyása után az idei költségelőirányzatot 8394.17 korona bevétellel és 9345 korona kiadással állapították meg s a hiányzó összeg fedezésére 30 fillér holdankénti járulékokat szavaztak meg. A tisztújítás során újabb 3 évre a régi tisztviselőket választották meg, nevezetesen elnök lett dr. Mátéffy Ferencz, alelnök Bokor Pál szegedi h. polgármester és igazgató Novobáczky Győző. A választmány tagjai is maradtak a régiek. (—gh.)

Az Országos Halászi Egyesület tagjainak névsorát az eddigi megállapítások szerint alább közöljük.

a) **Alapító tagok:** 1. Balatoni hal. társ., Keszthely. 2. B. sztercebányai m. kir. erdőigazgatóság, Besztercebánya. 3. Corchus Béla, Budapest. 4. Csongrád-szegedi tiszai hal. társulat, Szeged. 5. Gróf Eszterházy Ferencz \dagger , Tata. 6. Fáy Viktor, Nalácz. 7. Gróf Harnoncourt Ferencz központi tisztartósága, Écska. 8. Kempelen Imre \dagger , Moha. 9. Landgraf János, Budapest. 10. Dr. Lendl Adolf, Budapest. 11. Marosvízi halászi társulat, Arad. 12. Meszlényi Benedek \dagger , Velence. 13. Gróf Pálffy József, Szomolány. 14. Báró Putheany Géza, Szigliget. 15. Répássy Miklós, Budapest. 16. Rupprecht Tasziló, Városhodász. 17. Stögermayer Antal és társa, Szolnok. 18. Gróf Széchenyi Pál \dagger , Lábod. 19. Bíró Tallián Béla, Törökkanizsa. 20. Torontálbácsi halászi társulat, Óbecse. 21. Velencei-tavi halászi társulat, Velence. 22. Zimmer Ferencz, Budapest. 23. Gróf Karátsonyi Jenő, Karácsonyi-rizstelep. 24. Gr. Zichy Béla, Budapest. 25. Kassai halásztársulat, Kassa. 26. Budapest székesfőváros tanácsa. 27. Aradmegyei ármentesítő- és belvizszabályozó-társulat, Kiszjenő. 28. Alsóbácskai dunai halászi társulat, Újvidék. 29. Meier Emil, Pozsony. 30. Gróf Zselénski Róbert, Temesújfalú. 31. Gróf Esterházy Béla erdőhivatala, Magyarszombathely. 32. Pirónésák Antal, Budapest. 33. Gróf Batthyány Lajos, Ikervár. 34. Rohonczy Gedeon, Törökbecse.

b) **Rendes tagok:** 1. Ajtics Horváth Dezső, Vágvecse. 2. Alsó-ungvidéki halászi társulat, Pálóc. 3. A'csiszigeti halászi társulat, Szolnok. 4. Apáthy István, Kolozsvár. 5. Bácsák Béla, Uljanik. 6. Baghy Gyula, Pusztakengyel. 7. Baghy Pál, Tiszakürt. 8. Gróf Ballestrem uradalma, Csáca. 9. Bariss Gyula, Keszthely. 10. Dr. Barna Balázs, Magyaróvár. 11. Becski Antal, Sepsibükkszád. 12. Beiler Péter, Apatin. 13. Beksits Tibor, Vrászló. 14. Benkő Béla, Buda-

pest. 15. Bényegamtoroki halászati társulat, Nána. 16. Besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság, Besztercebánya. 17. Biegel János, Apatin. 18. Bittner Gusztáv, Malaczká. 19. Bittó Kálmán, Paliszállás. 20. Blomberg Lajos, Gardánfalva. 21. Bodrog halászati társulat, Királyhelmez. 22. Borsodtisza halászati társulat, Ároktó. 23. Breznóbányai sporthorgászok társasága, Breznóbánya. 24. Braun Dávid, Siómaros. 25. Bucher János, Budapest. 26. Budapesti horgászok Egyesülete, Budapest. 27. Burkovszky Kálmán, Besztercebánya. 28. Bromberger testvérek, Budapest. 29. Coburg herceg uradalma, Vereskő. 30. Concha Ferencz, Budapest. 31. Corchus Dezső, Budapest. 32. Corchus Zoltán, Biharugra. 33. Czuppon Károly, Devecser. 34. Csernovits Agenor, Szeged. 35. Czibakház-sápi halászati társulat, Czibakháza. 36. Darány Ágoston, Tata. 37. Deák Gyula, Tiszakeszi. 38. Délvidéki haltenyésztő r.-t., Újvidék. 39. Doroszlói első halásztársaság, Doroszló. 40. Dunaföldvár-báthai halászati társulat, Kalocsa. 41. Dunajec-bialkai halászati társulat, Szepesszombat. 42. Dunst Viktor, Apatin. 43. Eperjesi halásztársulat, Eperjes. 44. Érd-duna-egyházi halászati társulat, Ráczkeve. 45. Eysen Károly, Budapest. 46. Fanda Ágoston, Budapest. 47. Fanda Pál, Budapest. 48. Fekete Mihály, Pécs. 49. Felkai halászegylet, Szepesszombat. 50. Felső-Rába hal. társ., Körmen. 51. Fischer Izidor, Zalaegerszeg. 52. Főhercegi urad. erdőfelügyelőség, Főherceglak. 53. Főhercegi urad. erdőgondnokság, Izabella-föld. 54. Főhercegi urad. erdőgondnokság, Vörösmart. 55. Főhercegi urad. erdőgondnokság, Karapancsa. 56. Főhercegi urad. erdőgondnokság, Tökös. 57. Főhercegi urad. erdőgondnokság, Bélye. 58. Főhercegi halászati központ, Apatin. 59. Francisci Árpád, Budapest. 60. Fritsch Árpád, Budapest. 61. Fülöp Lajos, Tiszabura. 62. Gestettner Náthán, Győr. 63. Gonda Miksa, Tiszaug. 64. Dr. Gorove László, Rákóczi-falva. 65. Dr. Goszthony Mihály, Budapest. 66. Göbl Máté, Meczenzél. 67. Grassl Hugó, Ráczkeve. 68. Gruber Károly, Szepesszombat. 69. Gruenwald Tivadar, Kiskútfélegyháza. 70. Győrvidéki halászati társulat, Győr. 71. Hajnal Izidor, Kolozsvár. 72. Gróf Haller János, Hévíz. 73. Halmi Gyula, Budapest. 74. Haltenyésztő r.-t. tőgazdasága, Uljanik. 75. Hedrich Antal, Pancsova. 76. Heincz Pál, Budapest. 77. Hering Sámuel, Sumjác. 78. Heverldé Frigyes, Ungvár. 79. Hirsch Adolf, Budapest. 80. Dr. Hirsch Alfréd, Budapest. 81. Holczer Miklós, Apatin. 82. Höcker Ágoston, Főherceglak. 83. Hubay Kálmán, Ungvár. 84. Huzella Elek, Budapest. 85. Ifkovits Dusan, Paliszállás. 86. Illos Ödön, Budapest. 87. Báró Inkey Pál, Iharos. 88. Isgum Rezső, Tolna. 89. Ivančić József, Zágráb. 90. Ivanits Izidor, Szenttamás. 91. Jandly-Döbrentei Sándor, Galánta. 92. Jekelfalussy Pál, Budapest. 93. Jolánkai Vilmos, Zombor. 94. Kalocsa érseki urad. igazgatósága, Kalocsa. 95. Káptalani urad. erdőgondnokság, Kissenő. 96. Kardos György, Keszthely. 97. Kenessey Miklós, Szentmártonkátá. 98. Kenyeres János, Nagyszalonta. 99. Kettőskőrösi halászati társulat, Békés. 100. Késmárki halászegylet, Késmárk. 101. Kócsy János, Besztercebánya. 102. Koncz István, Újvárfalva. 103. Dr. Korbuly Mihály, Budapest. 104. Mádi Kovács László. 105. Kőrösi Vilmos, Budapest. 106. Köttl Rezső, Znióváralja. 107. Kövér János, Martfű. 108. Kulas Antal, Honcztó. 109. Dr. Kunffy Károly, Tolna. 110. Dr. Kunffy Lajos, Somogytúr. 111. Kuttner Kálmán, Budapest. 112. Kvassay Jenő, Budapest. 113. Lammel Ferencz, Budapest. 114. Latorczai halászati társulat, Szürte. 115. Lászlóvszky Kálmán, Előszállás. 116. László Endre, Ecska. 117. Dr. Lázár György, Szeged. 118. Leibiczi halászegylet, Leibicz. 119. Leidenfrost Gyula, Budapest. 120. Levius Mihály, Békéscsaba. 121. Lévai járási garanvízi hal. társ., Léva. 122. Lindemeyer Antal, Budapest. 123. Lipovszky István, Sopronya. 124. Losonczy Elemér, Néma. 125. Lovrekovich Ferencz, Újvidék. 126. Liebner József, Inárc-Kakucs. 127. Löwenstein Emil, Pogány entpéter. 128. Magyar József, Boksičug. 129. Magyaróvári haltenyésztő társaság, Magyaróvár. 130. Makfalva Géza, Kiskorpád. 131. Mattanovich Károly, Kalocsa. 132. Dr. Maucha Rezső, Budapest. 133. Meller Henrik, Csurgó. 134. Metzli Camill, Iharos. 135. Mezőtúr-Szarvas-alsórézsi hal. társ., Mezőtúr. 136. Mészáros Lajos, Tapsony. 137. Mikolasek György, Iharosbény. 138. Molnár József, Budapest. 139. Molnár Károly, Zombor. 140. Mozsgói urad. tisztartói hivatal, Mozsgó. 141. Müller Jenő, Szeged. 142. Nagy Imre, Szent. 143. Nagy Sándor, Győr-Révfü. 144. Nagyvárad káptalan 1. sz. erdőhivatal, Nagyvárad. 145. Nasic tőgazdaság, Nasic. 146. Németh Pál, Rákópuszta. 147. Németújvári tőgazdaság, Németújvár. 148. Báró Orenstein szeredi tőfelügyelőség, Szered. 149. Orosz Antal, Lipóútvár. 150. Osztrák-magyar államvasút társaság erdő és uradalmi igazgatósága, Oravicza. 151. Dr. Óváry Ferencz, Veszprém. 152. Pap Béla, Budapest. 153. Pap Elemér, Nagyvárad. 154. Papp József, Budapest. 155. Papp Sándor, Vésztó. 156. Pavlicsek Leó, Bárdibükk. 157. Patatic Pál, Vajsza. 158. Gróf Pálffy József urad. jószágigazgatósága, Szomolány. 159. Hercegi Pálffy Miklós-féle erdészeti hivatala, Malaczká. 160. Pesti közp. papnövelde kiskomáromi urad. intézősége, Kiskomárom. 161. Pironcsák István, Budapest. 162. Pironcsák János, Budapest. 163. Polónyi Géza, Budapest. 164. Báró Popper Lothár, Nagybitse. 165. Poprád-völgyi halászati társulat, Szepesszombat. 166. Pöstyéndéki vágvízi hal. társ., Pöstyén. 167. Preysz Gusztáv, Budapest. 168. Preuszler

Arthur, Jánospuszta. 169. Purgly Pál, Siófok. 170. Dr. Radványi Károly, Tiszaug. 171. Dr. Radich Tihamér, Bezdán. 172. Raidl Adolf, Apatin. 173. Dr. Rátz István, Budapest. 174. Reé István, Keszthely. 175. Reé Jenő, Veszprém. 176. Rehberger Sándor, Csorna. 177. Báró Révay Gyula, Budapest. 178. Ribianszky József, Kiskér. 179. Riedl Jenő, Tarany. 180. Rónay József, Mélykút. 181. Salamon Antal, Komárom. 182. Sebess Frigyes, Bakonyszombathely. 183. Simonffy Gyula, Budapest. 184. Singhoffer M. József, Bresztovác. 185. Soroksári dunaági hal. társ., Ráczkeve. 186. Sváb Gyula, Czibakháza. 187. Steiner Márkus, Budapest. 188. Scheiber József, Budapest. 189. Scheibner Emil, Sáregres. 190. Báró Schossberger uradalom, Tura. 191. Schrey Ede, Keszthely. 192. Schwarz Izidor, Győr. 193. Szabadka város közönsége, Szabadka. 194. Szalkay Zoltán, Budapest. 195. Szatmár-vitki halászati társulat, Szatmárnémeti. 196. Nemestóthi Szabó Marcell, Budapest. 197. Szál Ferencz, Czibakháza. 198. Szál Testvérek, Orsova. 199. Szentgyörgyi József, Újverbász. 200. Szelényi Jenő, Likér. 201. Szentés város, Szentés. 202. Gróf Széchenyi Bertalan, Felsőseged. 203. Székely Ignác, Budapest. 204. Szepesbélai halá zegylet, Szepesbela. 205. Szikorszky Jenő, Dolha. 206. Szidánits Károly, Budapest. 207. Szolnokvidéki alsótiszai hal. társ., Czibakháza. 208. Szolnokvidéki felsőtiszai hal. társ., Tiszaroff. 209. Szurmay Ferencz, Budapest. 210. Szurmay Sándor, Budapest. 211. Dr. Szüts Andor, Budapest. 212. Techet Róbert, Budapest. 213. Terge Sándor, Mozsgó. 214. Temesvári hal. társulat, Buziásfürdő. 215. Timár László, Bucsa. 216. Tiszaeszéltaktaköz-tiszadai hal. t., Tiszalök. 217. Tiszolci halásztársulat, Tiszolcz. 118. Tóth Kálmán, Pécel. 119. Tóth Mihály, Szeged. 220. Ugocsa megyei tiszai halászati társulat, Nagyszőlős. 221. Újfalu Miklós, Remetemező. 222. Dr. Unger Emil, Budapest. 223. Ung megyei sporthorgászok egyesülete, Ungvár. 224. Valasek Ferencz, Tata. 225. Gróf Vass Jenőné, Czege. 226. Wallshausen Jenő, Uljanik. 227. Varrasur-nyegyedi hal. társ., Tornócz. 228. Végh János, Budapest. 229. Vigh Gyula, Mindszent. 230. Wein Károly, Késmárk. 231. Weinberger Vilmos, Budapest. 232. Zsarnovizky Árpád, Nagybicse. 233. Zseni József, Budapest. 234. Zsibóvidéki zsamosi halászati társulat, Zsibó. 235. Zsigmond Aladár, Dópuszta. 236. Zsigmond Goulár, Ujsove. 237. Zsigmond János, Palánka. 238. Dr. Zsilinszky Endre, Békéscsaba. 239. Zsolnavidéki vágvízi hal. t., Vágváralja. 240. Kócsy Imre, Dunaföldvár. 241. Darnay Béla, Kaposvár. 242. Ifj. Zimmer Ferencz, Budapest.

VEGYESEK.

A kincstári erdőőrök halászati tanfolyama, melyről lapunk 8-ik számában tettünk említést, f. hó 2-án ért véget. Részt vett rajta 6 egyén. Tananyag volt: a pisztrángos vizekben használatos halászháló és szerszámok ismerete, felszerelése és alkalmazási módja; a honos és honosított pisztrángféle halak ismerete, az anyagalak kifogása, tartása és kezelése; azok ivar szerint való megkülönböztetése, az ivarérettség felismerése, az ivartermék nyérése és az ikratermékenyítés; a megtermékenyített ikráknak további kezelése, a keltetési eljárás és a napi teendők szabályszerű végzése; az ikra számolása, azok be- és kicsomagolása stb. Elsajátították továbbá annak felismerését, hogy a zsenge ivadék mikor alkalmas a patakokba való kihelyezésre; a kihelyezés szakszerű végrehajtását és elosztását, az ivadék számának meghatározását, az ívó halak tartózkodási helyének felismerését, a patakok feljavítását, zubogok (fenék, bukógátak) készítését és elhelyezését; az ivadékszállító edények ismertetését s készítését; egynyaras ivadék nevelését, ivadéknevelő tavak készítését a megfelelő zsilipszerkezetekkel együtt, az ivadéknevelő tavak szabályszerű népesítését. Elsajátították a természetes és részben mesterséges haltáplálékok ismeretét, a halak ellenségei s az ellenük való védekezést az eszközök bemutatásával és gyakorlati alkalmazásával együtt. Bemutatást nyert az élőhalak szállítása hordókban és a „Hydrobion“ halszállítóedényben, a leölt halak csomagolása stb. Az igényekhez képest oktatást nyertek a halászatról szóló 1888. évi XIX. t.-cz.-nek az őrzési szolgálatot közelebről érintő rendelkezéseiben. Az erdőőrök a demonstrációkat és magyarázatokat mindvégig éber figyelemmel kísérték és minden téren kielégítő jártasságra tettek szert.

Elismerést illeti *Köttl Rezső* znióváraljai haltenyésztőt is, ki szakismeretéből és mesterségéből egyáltalán nem csinált titkot s így nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a jelöltek megfelelő gyakorlati jártasságra is szert tehettek.

A ponty ívása. Az idei április hó rendkívül meleg végső napjai a pontyokat is megmozdította s a mint értesülünk, már áprilisban tényleg több tógaadásban le is ívtak. Ha az ivadék épségben megmarad, őszkor szép eredményre lehet kilátásunk.

Folyóvizeinken kevésbé kedvezőek a kilátások, mert a melegebb napokra és májusra, tehát a legfőbb ívási időszak idejére nagyon lepadtak.

A víziember. Lapunk f. évi 6. számában megjelent ilyen című közleményünkre kaptuk az alábbi érdekes levelet: Tisztelt Szerkesztőség! A „Halászat” folyó évi 6. számában 71. lapoldalon „A víziember” cím alatt leirtakat én is tudom igazolni.

Ugyanis a Sió partján levő Sióagárdon (Tolna m.) lakik egy Turcsik nevű halász, ki különben a Sió alsó szakasza főbérlőjének társa.

Ez a Turcsik, a midőn már a víz melegebb, teljesen levetkőzve, a Sióban 2—3 méteres vízben, a hol lalat gyanít, lebukik s a halfészket megtalálva, a halak közül egyet jobb kezével a kopoltyúnál fogva megragad és kihozza, még ha 2—3 kilós is. Egymásután lebukik 20—25-ször is.

Magam is nagy kedvelője vagyok a halászat sportjának s így ez az ember felköltötte a figyelmemet s többször megtörtént, hogy a horgászatot abban hagyva, egy nyeles szákot vettem kézbe s azt a vízből kibukkanó Turcsiknak nyújtottam oda, hogy a magával felhozott $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ —1— $1\frac{1}{2}$ kilós pontyot beletegye s ismét lebukva, ezt a halászási módot megismételje. Magától értetődik, hogy minden lebukása nem jár eredménnyel, mert először a halat meg kell találnia s akkor, ha a hal jól fekszik, jobb keze hüvelykujjával a kopoltyút betöri és a halat hóna alá csapva, bal kezével a vízben fellöki magát, de még lent a fenéken is bal kezével kell a különben elég sebes vízben kapaszkodnia.

Megjegyzem azonban, hogy mikor én vele halásztam, csak pontyot fogott; egy alkalommal ugyan egy ott fekvő 5—6 kilós harcsa végett többször lebukott, de azt türelmetlen várakozásom ellenére felhozni nem tudta, mondván: kisiklott a kezéből!

Ha ezt az embert valaki így halászni látni óhajtáná, július hóban bármikor szívesen intézkedem a bemutatást illetőleg. Tisztelettel **Illés Béla** m. kir. csendőrszázados, Szekszárd, Tolna m.

Vízszennyezések és halpusztulások esetében követendő eljárás. Ha valamely élővíz elszennyezésére alapos gyanú merülne föl, vagy ha az élővízben hirtelen halpusztulás mutatkoznék, erről a m. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomást (Budapest, VII., Aréna-út 29. IV. 1.) azonnal táviratilag értesíteni kell (Táviratcím: Halélettan, Budapest, Aréna-út 29.), hogy képviselőjét a vizsgálat megejtése céljából rögtön a helyszínére kiküldhesse. Egyidejűleg a szennyezésre gyanús élővízből, lehetőleg a helyi hatóság közbenjöttével, 6 liter vizet kell meríteni és a mintavétel helyének pontos feltüntetésével gondosan ledugaszolva, az állomás kiküldöttjének megérkezéséig megőrizni. A vízminták vételére csakis jól kimosott, tiszta üvegeket és használatalan, új dugókat szabad fölhasználni; a mintavétel alkalmával az üvegeket a merített vízzel előzőleg ki kell öblíteni. Azon esetben, ha egyúttal halpusztulás is mutatkozott volna, az elhullott vagy beteg halak minden fajtájából legalább két darabot gondos csomagolásban (nyáron jég között) az állomás címére postán azonnal expressz-csomagként kell fölküldeni. Az állomás a hozzá intézett szakkérdésekben, a mennyiben véleményét külön vizsgálat nélkül is megalkothatja, díjmentesen ad útbaigazítást. Díjmentesen ad véleményt minden olyan esetben, a mikor a kérdés, a melyben közreműködése szükséges, *közérdekű*.

A dévér és ponty vándorlására vonatkozólag érdekes megfigyelést közöl *H.* a Fischerei Zeitung idei 6. számában (Fischmarkt). Megjegyzí azt, hogy néha a jég alatt aránylag kisebb tavakban is igen bőséges a dévérfogás; oly mennyiségben kerül elő ez a hal, hogy lehetetlen elgondolni, hogy az nyáron mind ott élt volna a tóban. Halászok állítják is, hogy a dévér sötét őszi éjszakákon messze vizekből *vándorol* a téli fekvőhelyeire. *H.* maga is tapasztalt olyan dolgot, a mi ezt az állítást megerősíti. Őszi időben egy tanyán átutazóban ebédre dévérhalat ettek. Egyik tanyai munkás

fogott előtte való éjjel öt darab dévért egy a tanya melletti árokából, a mely tőzezes rétség lecsapoló árkaúl szolgált. Az árokban azelőtt soha sem láttak ilyen halat; azonkívül feltűnő volt az is, hogy — bár az árok meglehetősen iszapos fenekű volt, telve korhadó növényi részekkel — a halank semmi mellék- vagy iszapíze nem volt. Bizonyára máshonnan kerültek oda a dévérek.

A pontyoknál is gyakran észre lehet venni őszkor, hogy a víz ellen indulnak. *H.* egy ízben észrevette, hogy egy 25 hektárnyi tó pontyai egy esős, sötét éjjelen a tavak tápláló egyik kis vízfolyásba nyomultak fel. A vízfolyás egy erdei utat keresztezett s ott alig volt néhány centiméter mély; a pontyok azonban, bár a hasukat vörösrre horzostták, mégis igyekeztek a mederben felfelé.

Eleség a pisztráng számára. Dániában vannak tudvalevőleg a legnagyobb pisztrángos tógazdaságok. Az 1912. évre vonatkozó hivatalos halászási jelentés nagyon sok anyagot sorol fel, a melyeket a haltenyésztő telepeken a halak etetésére alkalmaztak. Tógazdaságokként a következő volt a használt anyag: halak és természetes táplálék, lép és természetes táplálék, lép és tüdő, tüdő magában, megfőzött mézszárszéki hulladék halikrával és friss tengeri halakkal, tengeri halikra, zsíros tepertő, kazein. Három telepen: lépet, és halat és tojássárgáját használtak. Négy telepen csak természetes táplálékkal, tizenegy telepen pedig kizárólag halakkal dolgoztak. A felhasznált halak nagyrészt frissen fogott apró heringek, avagy hulladékhalak voltak, a melyeket külön hűtőházakban tartottak el. Egyes telepeken előzőleg megfőzték az eleséget (halat és lépet).

A Haff-okban emelkedik a halfogás, a mint azt a Keletporoszországi halászási egyesület jelenti. A Haff-ok a Keleti-tenger partján levő nagy tavak. A Frische-Haffban 1912/13-ban az angolnafogás értéke 600,000 márkával növekedett. Ugyanott sülőt 381,000 márká értékben fogtak; a Kurische Haff-ban pedig 408,000 márká értékben. A czompó azonban kevesebb lett, mert csak 22,000 márká értékűt fogtak, szemben az előző évi 33,000 márká értékkel.

Modern hallopás. Hogy az orvhalászok már az elektromosságot is felhasználják czéjaikra, arra példát találunk a *Teltow*-csatorna elektromos telep három szerelőjének esetében, a kiket bepanaszoltak, mert a csatorna elektromos vontatóerejét halfogásra használták fel. A fővezetékéből az áramot a csatorna vizébe vezették és drótból készült hálószerű fogókészüléket erősítettek rá. Az elektromos áramnak mindössze hét kisebb hal esett áldozatul. A „találmányukkal” kérkedő terhelteket a hatóság 10—20 márká pénzbüntetésre ítélte.

A romperit C-ről többször adnak most hírt a német szaklapok, mint tőfenék művelésére alkalmas anyagról. A *romperit C* robbantó szer, melynek összetétele a gyár titka. Feladata tulajdonképp a talaj, tőfenék meglazítása volna. A kísérletek azonban eddig még azt mutatják, hogy a munka diágább, mintha kézzel végeznék.

Elfogadok előjegyzést idei zsenge ponty-ivadék június elején való szállítására, ezre ivótónál átvéve 5 korona. Előnyújtott ivadék 3—5 centiméteres, ezre 20 korona.

CORCHUS BÉLA
Budapest, IX., Boráros-tér 3. sz.

TÓKEZELŐ kerestetik

a Délvidéki Haltenyésztő R.-T. suseki tógazdaságához, Szlavóniában. Pontykezelésben gyakorlott, töltés- és csatornázási munkálatokban járatos fiatal, erélyes gazdák, vagy gazdatisztek elsőbbségben részesülnek. Pályázatok bizonyítványmásolatokkal a **Délvidéki Haltenyésztő R.-T.-hoz, Pusztafácánkert,** u. p. Tolna intézendők.

Kitünő, szapora, olcsó haltakarmány!

Ne adjuk többet pénzünket a külföldnek, hanem vásároljunk itthon! Bármilyen mennyiséget, konkurens áron, szállíthatok azonnal! Ajánlom Ausztriában már is igen jól bevezetett haltakarmányféleségeimet, ú. m.: **száritott és darált húst Korongokba préselve**, nem tévesztendő össze holmi dögöktől származó kiegészített szappangyári hulladékkal! A halak általában mind igen szeretik, nagyon tápláló és a mi a fő nagyon szapora. **100 kiló 32 K. Törmelék-rizs 100 kiló 25 K; rizsliszt 100 kiló 18 K**, továbbá hámozott borsótöredék, **vérlist, csontliszt** stb. sokkal olcsóbb, mint bárhol is! Miután az árak igen váltakoznak, azért igen ajánlom tisztelt vevőimnek, hogy a szükséges mennyiség felemlítésével tőlem árajánlatot kérjenek az árú lekötése céljából! Kívánatra szállítom a **száritott halakból készített lisztet** is! **A TURUL füllesztő** (főző) mesésen vált be fentti takarmányok elkészítésénél. Minden racionálisan kezelt halgazdaságban kell, hogy meg legyen! Kapható különböző nagyságokban, leírást igen szívesen küldünk költségvetéssel egyetemben. **A VIDRA** a halgazdaság réme, mesésen vonzódik a kitett törhöz, ha azt **Storz** udv. vadász csalijával kezeltük. **Egy doboz 2 K.** — A hazai halgazdaságok szíves pártolását kéri:

WIRKER J. Órangyal gyógyszerháza és laboratóriuma Rákoskeresztúr Budapest mellett. :: József Fűherczeg Öfensége u.dv. szállítója.
erdő- és mezőgazdasági kártékonyok ellen

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek **több ezer métermázsa** élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, es. és kir. udvari szállító **BUDAPEST**, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24.

Kerestetik

mielőbbi belépésre egy szakavatott, több évi gyakorlattal bíró és lehetőleg a német és horvát nyelvekben jártas

önálló tőkezeelő

egy újonnan létesített 300 hold nagyságú tógazdaság részére. Ajánlatok igény megjelöléssel és bizonyítványmásokkal a **báró Gutmann-féle uradalom jószágigazgatóságához, Orahovica** (Szlavónia) intézendők. 3—1

CHEMISCHE FABRIK SCHLUTUP

Dr. Max Stern

Schlutup, bei Lübeck.

A kitünően bevált

I-a SCHLUTUPI HALLISZT

egyedüli készítője.

Rendkívül nagy **halhúsgyarapodás** csekély termelési költség mellett. Feltünő jó eredmények **pontyoknál**, **czompóval** való vegyes benépesítés mellett, valamint **pisztrángoknál**, különösen **zsenge ivadék- és növendékhalaknál.** :: :: ::

HALGAZDASÁGHOZ VALÓ ESZKÖZÖK: PISZTRÁNGIKRA-

KÖLTŐEDÉNYEK, halivadékszallítóedények, AQUARIUMOK

stb. készítésében specialista. — Az országos halászati felügyelőség szállítója.

LAMMEL FERENCZ, bádagos- és szerelőmester, Budapest, VIII., József-utca 17. sz.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: Tógazdaság Sárd.

Sürgőnyczím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

ősz és tavasz szállításra elad 1—2—3-nyaras javított **wittingau** pontyot és anyapontyot, **bajorországi aischgründi** 1—3-nyaras és anyapontyot, **japán** pontyot (higo), **aranyorítát**, **naphalát**, **amerikai törpeharcsát**, 1—4-nyaras tavi **czompót**, **fogassüllőt**, megtermékenyített **fogassüllőikrát** és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.